A°. 1838. N°. 100.

ZONDAG DEN 16den DECEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 16 December 1838.*

Van wege den Heer Gouverneur Generaal *ad interim*, wordt hiermede bekend gemaakt, dat ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek *Brieven van Manumissie* zijn verleend geworden:

1°. Aan den Slaaf *Antonie Raspink*, toebehoord hebbende aan de *Roomsch Catholijke Kerk en Liefdefonds.*

2°. Aan den Slaaf *Flink*; toebehoord hebbende aan N. VOLLENBROEK, G. C. DE L'ISLE en J. ZWIEP.

3°. Aan de Slavin *Wilhelmina* en haar kind *Mauritz*; toebehoord hebbende aan S. DE LA PARRA.

4°. Aan de Slavin *Saraatje*; toebehoord hebbende aan den Boedel JACOB VAN ROEPEL.

5°. Aan de Slavin *Marianna*; toebehoord hebbende aan MARIETJE van C. F. LIMES;—en dat gemelde personen voortaan zullen heeten, als:

1°. ANTONIUS JACOBUS RASPINK.
2°. JAN HOUTHAKKER.
3°. WILHELMINA WIJNGAARD.
MAURITS WIJNGAARD.
4°. SARA BEEKVLIET.
5°. MARIA ELSDIJK.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 16 December 1838.*

Alzoo de navolgende personen zich bij requeste aan den Gouverneur Generaal *ad interim*, hebben gewend, met verzoek om *Brieven van Manumissie* te verleenen aan de na te melden Slaven, te weten:

1°. De fungerende CURATOR als beheerende den Boedel MARIETJE van BAAK, voor de Slavin *Swaantje*; gemelden Boedel toebehoorende.

2°. G. S. DE VEER, als Straatvoogd over- en voor de Slavin *Johanna*, aangekomen hebbende den Boedel MARIETJE van BAAK.

3°. ROBERT FISHER, voor den Slaaf *Robert*; hem in eigendom toebehoorende.

4°. M. M. LOPES, voor de Slavin *Mila*; hem in eigendom toebehoorende.

Zoo is het, dat Zijn Hoog Edel Gestrenge goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen al degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* worden uitgereikt.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

BURGERLIJKE STAND.

PARAMARIBO, *den 13 December 1838.*

Heden zijn in *ondertrouw* opgenomen: GERRIT CAREL FRANÇOIS SCHOUTEN en MARIA HELENA ZEEGELAAR, beide alhier geboren en woonachtig.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
T. M. SCHOTBORGH.

ADVERTISSEMENTEN.

(41800) Aan het DEPARTEMENT der *Onbeheerde Boedels*, zijn gedevolveerd, de navolgende; als:

De Boedel WILLEM JACOBUS PANTEKOEK, den 9den November 1838; en de geëxisteerd hebbende *FIRMA* van KAMPF & VAN DER KAMP, (door het overlijden van J. H. VAN DER KAMP,) den 30sten dito.

En worden mitsdien bij deze alle Crediteuren en Debiteuren derzelve opgeroepen, ten einde en op pœne als bij art. 14 en 16 van het Reglement voor opgemelde Administratie is bepaald.

Paramaribo den 15 December 1838.

De fungerende Curator,
JOHs. HELB.

Tweede Advertentie.

(41801) Aan het DEPARTEMENT der *Onbeheerde Boedels*, zijn gedevolveerd, de navolgende Boedels, als:

Van JOHAN CHRISTOLPH HAENEL, (door het overlijden van ABENA van HAENEL,) den 22sten November; en GERRIT JAN MOSSEL BRUGMAN, den 10den December 1838.

En worden mitsdien bij deze alle Crediteuren en Debiteuren derzelve opgeroepen, ten einde en op pœne als bij art. 14 en 16 van het Reglement voor opgemelde Administratie is bepaald.

Paramaribo den 15 December 1838.

De fungerende Curator,
JOHs. HELB.

Eerste Advertentie.

(41458) De *LEDEN* van het Landbouwkundig-Genootschap onder de zinspreuk: *PRODESSE CONAMUR*, worden vriendelijk uitgenoodigd, *een* uit hun midden te benoemen en te authoriseren, ten einde van den ondergeteekende overtenemen, de Charters en Papieren, benevens een Saldo-Kas, behoorende aan gemeld Genootschap, en aan mij door den Heer H. H. DIEPERINK, bij deszelfs vertrek naar het Vaderland achtergelaten.

Paramaribo den 16 December 1838.

JAN DE JAGER Ez.

(43247) De ondergeteekenden zich vereenigd hebbende, om met den *eersten* Januarij e. k., onder de *FIRMA* van

DE JONGE & Co.,

HANDEL TE DRIJVEN, nemen de vrijheid zich in de gunst van 't geëerde Publiek aan te bevelen; — zij verzekeren niet alleen door eene stipte en billijke bediening, hunne Begunstigers te zullen voldoen, maar ook in staat te zijn, alle bestellingen op voorwerpen hier niet verkrijgbaar, zoo wel uit het Moederland als van elders, in den minst mogelijken tijd tot billijke prijzen te kunnen bezorgen.

Paramaribo den 15 December 1838.

H. J. DE JONGE.
JACOB DE JONGE.

(43248) De ondergeteekende de door hem tot dus verre gedreven *HANDEL* op zijnen naam, met het einde dezer maand liquiderende, biedt de bij hem nog in voorraad zijnde GOEDEREN, bestaande in:

Boter, Aardappelen, Rolpens, Saucysjes, Banket, Broodsuiker, Genua Olie, beste Joesjes- en zwarte Thee, Sardines, Petit Pois, Vruchten op Brandewijn, Liqueren waaronder beste Guignolet, extra goede Porter, Champagne Wijn, aangemaakt Loodwit, Lijn Olie en drooge VERFWAREN, KOFFIJZAKKEN, Linnens, Calico's, Neteldoek, stellen Damast Tafelgoed, Nabal Streep, bruin- en wit garen Dril, blaauw- en zwart Laken, Flanel, gemaakte KLEEDEREN, Schoenen en Laarzen, Neger Pijpen, KRAMERIJEN en meerdere *GOEDEREN* tot verminderde prijzen te koop aan.

Hij bedankt zijne begunstigers voor het in hem gestelde vertrouwen en verzekert terwijl hij de bovenstaande FIRMA in hun gunst aanbeveelt, zich verder hetzelve waardig te zullen maken. — Zijne Debiteuren verzoekt hij het aan hem verschuldigde vóór het einde dezes jaars te komen aanzuiveren; zullende hij anders hoe ongaarne ook, tot dwangmiddelen zijnen toevlugt moeten nemen.

Paramaribo den 15 December 1838.

H. J. DE JONGE.

THEODOR CORDUA

(42599) Heeft nog in voorraad en recommandeert zich met een *extra mooi assortiment* vilten- en zijden *HOEDEN* van verschillende prijzen, van alle groote en naar de laatste smaak. — Roode Wijn in oxhoofden en kisten van 8 *diverse* kwaliteiten, Champagne- Madeira- en Rhijnwijnen, Muscat Frontignan, London Porter, Bier in vaten en per dozijn, Cyder, Hollandsche en Fransche Likeuren, Cognac en witte Brandewijn, Jenever, Fransche Wijn-Azijn in vaten en demejeannes, Seltserwater, Lijn- Patent- en Genua Olie, aangemaakt Witlood, Koffijzakken, COMMANDO *BESCHUIT*, *Curaçaosche ZOUT* en *SIGAREN*, *KOREN* in blomvaten.

☞ SUIKERKALK.

Beste Grasboter, Zoetemelksche en Komijne Kazen, Hammen, Hamburger rook- en gezouten Vleesch, Patent Worst, *nieuwe* Haring, gezouten Vleesch, rook- en pekel Spek in kwart tonnen, Saucysjes, Worst, Rolpens, Broodsuiker, Banket, Thee in soorten, versche Hollandsche- Fransche- Engelsche- en Amerikaansche *MOSTARD*, Fruit op Brandewijn, Petites Pois, Engelsche versche Zalm, Sardijntjes, Aardappelen, Engelsche Schoensmeer, *Barbados* Bayrum en vele andere GOEDEREN.

(42600) C. CORNELISSEN vertrekt.

Mengelwerk.

DE DOOF-, STOM- EN BLIND-GEBORENE.

Het volgend hoogst belangrijke verhaal is eene daadzaak, uit een verslag getrokken, eenige jaren geleden, door den vermaarden prof. *Dugald Stewart* in de Koninklijke sociëteit te *Edinburg* voorgelezen.

James Mitchel, zoon van eenen Protestantschen geestelijke te *Nairn*, in *Schotland*, werd den 11 November 1795 geboren. Zijne moeder bemerkte eerst dat hij blind was geboren, doordien hij nimmer zijne oogen naar het licht of eenig ander schitterend voorwerp wendde; later had zij nog de droefheid te ontdekken, dat hij doof was, daar zij gewaar werd, dat geen geruscht, hoe sterk ook, zijnen slaap kon storen. De doofheid was volkomen; maar de blindheid, zoo als het meer in gevallen van *kataract* plaats heeft, had hem niet ten eenemale van het gezigt beroofd.

Toen hij begon te loopen, werd zijne aandagt door levendige en schitterende kleuren geboeid, en alhoewel de geschiedenis van zijn geheel leven bewijst, dat hij van de voorwerpen, door middel van het gezigt waargenomen, geen eigenlijk begrip had, nogtans had hij aan dit zintuig eenig werktuigelijk genot te danken.

Hij hield, namelijk, tusschen zijn oog en het licht de voorwerpen, die, naar zijne waarnemingen, de uitwerking der lichtstralen vermeerderden; een van zijne grootste vermaken was om de stralen der zon, door middel van glas of doorschijnende kittelsteenen, te concentreren, terwijl hij dezelve aan alle kanten omkeerde. Dikwijls brak hij ze met zijne tanden om hun eenen bepaalden vorm te geven. Ook ging hij wel eens alleen in eene kamer zitten, sloot de deuren en vensters, en bleef daar langen tijd, de oogen op eene kleine berst gevestigd, waar eene zonnestraal door kwam. Somtijds, gedurende de winter-avonden, zat hij alleen in eenen donkeren hoek van het vertrek en stak eene kaars aan, zich uren lang met het genot van het licht vermakende. In alle dergelijke gevallen gaven zijn gelaat en zijne gebaren eene zeer groote nieuwsgierigheid te kennen.

Het zoude onmogelijk zijn te bepalen, in welke mate het gezigts-orgaan bij hem eenigen invloed uitoefende; maar door de buitengewone fijnheid van het gevoel en den reuk kon men berekenen, dat hij daarvan slechts zeer weinig hulp had. Ook was de *kataract* zoodanig, dat hij ter naauwernood de kleuren moest kunnen onderscheiden.

Daarentegen waren bij hem het gevoel en de reuk bijzonder ontwikkeld. Reeds vroeg gaf hij daarvan het bewijs. Wanneer een vreemdeling zijnen vader kwam bezoeken, werd hij altijd door den reuk ter plaatse geleid, waar zich deze bevond. Vervolgens betastte hij den vreemdeling, en overtuigde zich of hij al dan niet laarzen droeg. Dan ging hij naar het voorhuis en onderzocht met aandacht zijne zweep, en van daar naar den stal, waar hij met dezelfde oplettendheid de hand over zijn paard streek. Wanneer de bezoekers in een rijtuig waren gekomen, begaf hij zich naar het koetshuis, betastte het rijtuig, en onderzocht menigmalen de assen. Hierin werd hij slechts door het gevoel en den reuk geleid.

Daar uit deze zintuigen al zijne genoegens voortkwamen, was het niet te verwonderen, dat hij dikwijls met eene onaangename gulzigheid at. Hij vermaakte zich soms uren lang met ronde kittelsteentjes uit de bedding van eenen stroom te halen, en, na deze in de rondte te hebben geschikt, zich midden in dezen kring neder te zetten.

Na zich eerst slechts op twee honderd roeden van het huis te hebben verwijderd, ging hij elken dag wat verder, eerst met groote behoedzaamheid, later meer stoutmoedig. In eene dier ontdekkingsreizen, want zoodanig zou men ze kunnen noemen, werd hij met schrik door zijnen vader bespeurd, op het oogenblik, dat hij op handen en voeten langs eene smalle houten brug kroop, onder welke een snelle stroom liep. Men bragt hem aanstonds weg, en om hem te beletten zijne waarneming te hernieuwen, dompelde men hem twee of drie malen in het water, hetwelk het gewenschte resultaat opleverde. Men had den dienstboden bevolen, dat zij hem zouden beletten in den stal te gaan wanneer zich daarin vreemde paarden bevonden; maar, nadat hij verscheidene keeren aldus was terug gewezen, had hij de behendigheid van de keukendeur op slot te doen, om zich in zijn tijdverdrijf van de paarden te streelen te worden gestoord.

Hij bragt de voorwerpen aan zijne tong, om van hunne ongelijkheid te kunnen oordeelen, en een geleerde, die hem verscheiden malen met aandacht had gadegeslagen, schreef zijne gewoonte van met harde ligchamen, zoo als b. v. sleutels, tegen zijne tanden aan te slaan, veeleer tot aan zijn verlangen om een vollediger begrip van hunne comparatieve hardheid te verkrijgen, dan wel aan eenen indruk op de zenuwen van het gehoor.

Deze buitengewone berooving van drie zintuigen ging bij **James Mitchel** van geenerlei ziekelijkheid of misvormdheid van eenig orgaan vergezeld. Zijne gezondheid was altijd goed en zijn gestel bijzonder sterk. Zijne denkbeelden, daden en gevoelens gehoorzaamden aan de gewone wetten der menschelijke natuur. Zijne gewilligheid en handigheid toonden niet zelden eenen trap van oordeel, waarvoor (wanneer men het gemis van drie zintuigen in acht hout) vele menschen, in het bezit van alle hunne zintuigen, niet vatbaar zijn. Men roemde over het algemeen de kenteekenen van schranderheid in zijn gelaat.

Eens had hij zich zwaar aan den voet bezeerd; den ganschen tijd, tot zijn herstel benoodigd, bleef hij aan den hoek van den haard, met den voet tegen een tabouretje leunende, zitten. Meer dan een jaar daarna werd een knaap, met wien hij speelde, door een gelijk ongeluk genoodzaakt zijnen stoel niet te verlaten. Bemerkende, dat zijn speelmakker langer dan gewoonlijk op dezelfde plaats bleef, onderzocht hij hem zeer aandachtig, en bemerkte spoedig door de windsels van den voet, wat hem was bejegend. Terstond klom hij naar den zolder, vond te midden van vele andere oude meubelen het tabouretje, dat zijn eigen been had ondersteund, en bragt het stilzwijgend onder het kranke been van zijnen makker.

Iemand, die een bezoek bij zijne familie aflegde, met **Mitchel's** zuster in den tuin wandelende, werd deze waarschijnlijk door den reuk gewaar, dat hare schoenen nat waren geworden; hij naderde haar, raakte de schoenen aan en wilde haar niet met rust laten voor zij andere had aangetrokken.

Zijn vader had een paard verkocht, dat **Mitchel**, dacht men, op het gevoel kon onderscheiden. Om daarvan eene proef te nemen kwam de kooper eenige weken daarna terug en bond het paard aan een' boom, digt bij de pastorij; **Mitchel** berook het paard, ging regt naar den boom, waaraan het vastgebonden was, bragt het in den stal, nam het den toom en den zadel af, gaf het een mandje vol haver en sloot den stal, waarvan hij den sleutel bij zich stak.

Hij kende het gebruik van vele werktuigen en stelde daarop veel prijs. Dikwijls bezocht hij de werkplaatsen der timmerlieden en andere arbeiders, met oogmerk, om den vorm hunner gereedschappen te leeren kennen. Somtijds was hij behulpzaam in het schuren en schoonvegen van den stal. Hij oefende zich in het stoppen van gaten in de muren, en bouwde zelfs kleine aarden huizes met openingen, die tot vensters dienden. Men wilde hem leeren mandjes te maken; maar het geduld, om dezelve te voltooijen, scheen hem te ontbreken.

Mitchel had eenig denkbeeld van het regt van eigendom: hij kende wat hem toebehoorde, bewaarde het en onthield zich van datgene, waarvan zich gewoonlijk anderen bedienden. Wanneer men hem met zachtheid over zijne misslagen berispte, werd hij verdrietig; maar door gestrengheid wekte men zijne gramschap op. Hij betoonde zich ongerust, wanneer hij van zijne familie verwijderd was. In zijne kindsheid was hij niet minder gevoelig over het vertrek van dezen of genen knecht; doch sedert deze omstandigheid zich dikwijls herhaalde, sloeg hij ten laatste daarop bijna geene acht meer.

In 1808 bragt zijn vader hem naar *Londen*, om er geopereerd te worden. Men doorboorde het trommelvlies van beide ooren, zonder eenige oogenschijnlijke uitwerking. Met ligtte ook de *kataract* van zijn linkeroog, in zoo verre zijn gewelddige tegenstand zulks toeliet, doch dit was mede te vergeefs. In 1810 gelukte het den heer **Wardrop**, door middel van zekeren toestel, die zijn hoofd vasthield, zijn regteroog te opereren. Door de onverhoopte verbetering van zijn gezigt, die hierop volgde, dacht men zich van de toekomst nog heilrijker uitkomsten te kunnen belooven.

In 1811 verloor **Mitchel** zijnen waardigen vader. Zijne zuster en zekere doctor **Gordon** getuigen, dat dit sterfgeval en de begrafenis van zijnen vader als nieuwigheden zijne verwondering opwekten, zonder dat men bij hem eenige duidelijke gewaarwording van den dood heeft bespeurd. Te voren had hij wel eens een dood kuiken op zijne poeten gezet, en lachtte, wanneer het viel. Het eerste lijk, dat hij echter aanraakte, was dat van zijnen vader, en hij verwijderde zich daarvan met teekenen van walging en verwondering.

Hij raakte het ligchaam aan in de kist; den dag na de begrafenis begaf hij zich naar het graf en sloeg daarop met zijne beide handen; of dit echter een gevolg zijner gehechtheid was, dan wel eene nabootsing van het bedrijf der doodgravers, terwijl zij de kist met aarde bedekken, kon zijne zuster, die hem van nabij gadesloeg, niet bepalen. Vele dagen achtereen keerde hij weder naar het graf, en was sedert bij alle lijkstaatsiën tegenwoordig, die op hetzelfde kerkhof plaats hadden.

Een kleedermaker was gekomen om hem de maat van een rouwkleed te nemen; **Mitchel** liet hem in het vertrek binnenkomen, waar zijne vader was gestorven, boog zich achterover, wees met den vinger het bed aan, en bragt hem voorts naar het graf.

Niet lang na zijns vaders dood ontdekt hebbende, dat zijne moeder onpasselijk was en het bed hield, begon hij te weenen, en scheen hetzelfde lot voor haar te duchten. Drie maanden daarna wees hij eenen geestelijke, die zich op een' zondag avond bij zijne moeder bevond, den bijbel van zijnen vader aan, en wenkte het gansche gezin om te knielen.

Zijne zuster vond eenig middel uit, om tusschen hem en anderen eenige mededeeling van denkbeelden te doen ontstaan, welke de natuur hem geheel en al scheen te hebben ontzegd. Door verschillende wijzigingen van het gevoel, gaf zij hem hare tevredenheid of haar ongenoegen te kennen. Hare voornaamste methode bestond hierin, dat zij hem het hoofd op verschillende wijzen aanraakte, en hij scheen haar zeer goed te begrijpen. Om hare groote tevredenheid uit te drukken, gaf zij hem een zeer aantal vriendelijke klapjes op het hoofd, op den rug of op de hand. Eenige minder beduiden, dat zij middelmatig over hem voldaan was; wanneer zij hem zachtjes van zich afstiet, begreep hij, dat zijne zuster ontevreden was.

Bij de afwezigheid zijner moeder deed zij zijne onrust bedaren, door zijn hoofd even zoo dikwijls op een kussen te leggen, als zijne moeder nachten zou wegblijven. Eens, om hem te beduiden, dat hij op een nieuw pak tweemaal vier en twintig uren moest wachten, deed men hem de oogen sluiten, en tweemaal met het hoofd bukken.

Hij zelf deelde zijne denkbeelden op eene bijzondere wijze aan anderen mede. De docter hem het eene oog gedrukt hebbende, stak hij den arm uit, als of zeggen wilde, dat deze drukking hem de operatie herinnerde, door hem ondergaan in het meest verwijderd oord, waar heen hij zich ooit had begeven. Wanneer hij honger had wees hij met den vinger de plaats aan, waar zich de spijzen bevonden; en wanneer hij zeggen wilde, dat hij in een' schoenmakers winkel ging, bootste hij iemand na, die schoenen maakt.

(*Het vervolg en slot hierna.*)

Te Paramaribo, bij J. J. ENGELBRECHT.